

О. Д. ДОВГАНЬ

Олександр Дмитрович Довгань, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, головний науковий співробітник Науково-дослідного інституту інформатики і права НАПРН України

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ІНФОРМАЦІЙНУ БЕЗПЕКУ

Проблеми організації інформаційної безпеки набули першорядного значення у забезпеченні життєздатності сучасних націй і держав з переходом цивілізації до інформаційного етапу її розвитку. Цей етап характеризується зростаючою роллю інформаційних ресурсів, і особливо їх найвищого рівня організації – наукової інформації, до рівня одного із найважливіших факторів життєздатності соціальних структур нинішнього високотехнологічного суспільства.

Як свідчить наявний міжнародний досвід, найбільш рельєфно дані процеси проявляються в економічній сфері суспільного життя. Дана обставина пояснюється тим, що з розвитком процесів глобалізації в масштабних економічних структурах зростала заінтересованість у застосуванні найновіших інформаційних технологій для реалізації бізнесових планів, що, у свою чергу, сприяло організації оперативного, гнучкого фінансування даних процесів. І тому, як свідчить досвід, інформаційні процеси в економічних структурах можуть бути одним із важливих індикаторів еволюції інформаційної сфери. Поступово індустрія інформації перетворилась на особливу, якісно нову галузь світової економіки з найбільш динамічними темпами розвитку. «Сучасний етап розвитку суспільства характеризується високою роллю інформаційних процесів, в яких товарним продуктом є не матеріальні об'єкти, а інформація; при цьому факт, що наука стала виробничою силою, вимагає якнайінтенсивніше вводити в оборот цей продукт. Потрібно мати на увазі й характерне для наших днів масове зрощення науки з виробництвом, коли нові наукові ідеї втілюють в найкоротші строки у, здавалося б, таких областях, що далеко знаходяться від науки; – так характеризується інформаційне значення науки вже на старті нової, інформаційної ери»¹.

Розробкою окремих аспектів забезпечення інформаційної безпеки займаються вітчизняні та зарубіжні науковці, а саме: Є. Макаренко, М. Ожеван, М. Рижков, Д. Дубов, О. Запорожець, М. Присяжнюк, В. Бутузов, Є. Скулиш, О. Юрченко, В. Пилипчук, А. Марущак, О. Онищенко, В. Горовий, В. Попик та інші, проте стрімкий розвиток сучасного інформаційного суспільства безупинно вимагає подальших досліджень.

Таким чином, актуальність дослідження зумовлена потребою наукового аналізу та узагальнення змісту сучасних умов формування й удосконалення інформаційної безпеки.

Мета статті – визначити особливості глобалізаційних процесів в інформаційній сфері та їх вплив на інформаційну безпеку.

Будучи невід'ємною складовою і основоположною умовою сучасних еволюційних процесів, сучасна інформація, згідно з властивою їй природою наскрізного проникнення через кордони й відстані, приносить у всі кінці світу сучасні технології інформаційного виробництва. Цим самим розширюються можливості різних країн, різних регіонів світового інформаційного ринку включитись у виробництво інформаційного товару. За характеристикою дослідників, це – глобальний товар із новими ономічними властивостями необмеженого відтворення та накопичення, необмеженого за частотою використання. Суспільна значимість інформаційних продуктів перебуває переважно за межами традиційних джерел вартості і ґрунтується не на застосуванні людської фізичної праці та використанні енергозатратних технологій, а на реалізації інтелектуального потенціалу працівника, що базується на використанні визначених ним обсягів інформації відповідних інформаційних баз та електронних інформаційних технологій. Таким чином, «в умовах інформаційної ономіки вартість може породжувати надвартість, так як в умовах індустріальної ономіки капітал породжує капітал»².

Нова епоха, нові можливості доступу до інформації дають потенційну змогу пом'якшити, а в майбутньому – і ліквідувати соціальні болячки людства, характерні для минулих епох і сучасності, торувати дорогу в майбутнє через розвиток демократичних процесів на основі загальносуспільної інформатизації. Мобілізація глобальних інформаційних ресурсів, а також власних інформаційних ресурсів кожної нації, держави в принципі створює можливості для формування оптимального економічного укладу, оптимальної суспільної організації в поєднанні специфіки кожної людської спільності і загальносуспільних інтересів.

Однак, говорячи про проявлений нині позитивний вплив загальноцивілізаційної інформаційної основи на суспільні перетворення в період переходу до постіндустріальної, інформаційної епохи, потрібно додати одне застереження, що розширення доступу до інформації в цілому створює лише умови для позитивного вирішення актуальних суспільних проблем. Розвиток подій та реалізація цих умов залежать від цілого ряду чинників, серед яких чи не найважливішим залишається рівень зрілості суспільства та розвитку людини.

Поряд із зазначеними вище потрібно мати на увазі також й інші, у наш час ще мало помітні в суспіль-

ній практиці фактори можливого зовнішнього інформаційного тиску. Вони пов'язані з відсутністю чіткого уявлення про зміст стратегії розвитку інформаційних процесів у сучасному суспільстві та наслідки цього процесу. У даному випадку йдеться не лише про стан людської психіки під впливом неспіврозмірних ні з чим раніше потоків інформації, формування нових критеріїв моральності. Йдеться також про вироблення нових критеріїв організації суспільства з усім комплексом гуманітарних проблем.

Процеси глобалізації, що базуються на загальноцивілізаційній інформаційній базі, проявляють і суттєві негативні тенденції в своєму розвитку. Вони є результатом цілеспрямованого використання наявних інформаційних ресурсів у шкідливому для людства чи певних його частин напрямі, або ж пояснюються нерівномірністю розвитку країн світу і, як наслідок, нерівномірністю входження в глобальний інформаційний простір суб'єктів його використання. У даному випадку під суб'єктами маються на увазі не лише державні, національні суспільні утворення, а й корпоративні об'єднання, а також всі інші активні учасники процесу глобальної інформатизації.

На базі аналізу практики сьогодення умовно суб'єктів глобального інформаційного простору (країни та співрозмірні своїм потенціалом міжнародні економічні структури) можна розділити на чотири основних групи.

До найнижчої, першої групи належать ті країни, що слабо включені в світову інформаційну мережу, не мають технологічних можливостей для обробки інформації, практично не здійснюють адаптації використовуваної із зовнішніх джерел інформації і, таким чином, зазнають її неконтрольованого впливу.

До другої групи країн належать такі, що мають більш-менш задовільні технологічні можливості для відбору із світової інформаційної системи певних обсягів інформації, з тим чи іншим успіхом роблять спроби використання її для власного розвитку, мають певні можливості і намагаються використовувати їх для входження в світову інформаційну систему з невеликими обсягами власної інформації, роблять спроби хоча б у загальних рисах обмежити неконтрольований вплив зовнішньої інформації. З певними застереженнями до цієї групи сьогодні можна віднести Україну і деякі інші країни СНД.

Третя група країн активно користується можливостями світового інформаційного простору на базі застосування сучасних технологій відбору, виробництва, збереження й розповсюдження інформації, намагається бути активним учасником ринків інформаційних послуг, реалізуючи на них свій інформаційний продукт, має суттєві можливості для нейтралізації впливу інформаційних продуктів, шкідливих для суспільства.

Країни четвертої групи, використовуючи найновіші технології, в тому числі й у сфері організації праці, високоефективно реалізують можливості світової інформаційної бази, виготовляють інформаційні продукти на базі власної ідеології, власного виміру «якості життя», власних економічних потреб, утверджують у світі свої уявлення про якість життя з допомогою інформаційних продуктів, диференційованих для різних категорій споживачів, згідно із визначеною цими країнами їм роллю в системі глобальних взаємовідносин. Остання група може бути яскраво представлена інформаційною діяльністю США та деяких інших провідних країн Заходу, а також сучасними транснаціональними медіа-корпораціями з величезними фінансовими і технічними можливостями³.

При виробленні стратегії організації безпеки інформації в масштабах держави варто врахувати три головні сценарії долі локальних цивілізацій в XXI ст.: їх розчинення, трансформації або зіткнення, до яких схиляється більшість фахівців. Розглянемо сценарій розчинення локальних цивілізацій у майбутньому глобалізованому суспільстві. Відповідно, триватиме глобалізація, зокрема:

– глобалізація економіки та технології під контролем небагатьох надпотужних транснаціональних корпорацій (штаб-квартири яких розташовані переважно в США і частково – в Західній Європі та Японії) та світових фінансових центрів, що здійснюють миттєве глобальне перетікання капіталів в інтересах тих самих ТНК;

– глобалізація інформаційних потоків через Інтернет, телекомунікації, інформаційні ТНК, нав'язування (через ці канали) західного соціокультурного ладу і системи цінностей іншим цивілізаціям, що підриває їхню самобутність, спадкове ядро;

– однополюсний світ на основі домінування єдиної наддержави, яка, спираючись на підпорядковані їй міжнародні організації (на кшталт НАТО), прагне підпорядкувати своєму впливові та перебудувати за своїм баченням увесь геополітичний простір.

У разі продовження та розвитку цих тенденцій зростатиме процес уніфікації людства, загроза розчинення локальних цивілізацій в уніфікованому за західним зразком глобальному надсуспільстві⁴.

При цьому слід мати на увазі, що в соціальній практиці жоден механізм не функціонує в чистому вигляді. І тому сучасне поєднання процесів глобалізму і державного імперіалізму сучасності класифікується дослідниками як однополюсний, однополярний глобалізм⁵, новий глобальний імперіалізм⁶, панамериканський глобалізм⁷ і т. ін.

При цьому підходи до побудови інформаційного суспільства серед основних глобалізаторів значно відрізняються. Наприклад, у США увага акцентується на технологічних аспектах, у Європі – на соціальних вимірах.

Уряд США зробив пріоритетом своєї політики розвиток інформаційної інфраструктури. Відомою ініціативою, яка реалізується у США з 1993 р., є «Національна інформаційна інфраструктура: план дій». Згідно з цією ініціативою визнається, що інформаційну інфраструктуру створює переважно приватний сектор, при цьому держава повинна відігравати істотну роль для забезпечення усіх американців інформаційними ресурсами за доступними цінами.

Пріоритети США знаходять своє відображення в міжнародних нормативних документах. Так, суттєвим внеском у концептуальні засади і програми розбудови нового інформаційного середовища стали напрацю-

вання світового саміту «великої вісімки» 2000 р. (Окінава), світового саміту, що проходив у Женеві (Швейцарія, грудень 2003 р.), конференції ЮНЕСКО, що відбулися в Майнці (Німеччина, 2003 р.) та Парижі (Франція, 2003 р.), саміту ЮНІДО, що пройшов у Будапешті (Угорщина, 2003 р.), саміту з проблем розбудови інформаційного суспільства та суспільства, що ґрунтується на знаннях (Туніс, 2005 р.) та ін.

У 2003 р. ООН прийняла Декларацію принципів «Побудова інформаційного суспільства – глобальна задача в новому тисячолітті». Цією Декларацією проголошувався напрям використання потенціалу інформаційних та комунікаційних технологій для досягнення сформульованих у Декларації тисячоліття цілей розвитку, а саме: ліквідація крайньої убогості та голоду, забезпечення загальної початкової освіти, сприяння рівності чоловіків і жінок та розширення прав і можливостей жінок, боротьба із захворюваннями, сприяння екологічній усталеності й формування глобального партнерства з метою розвитку для забезпечення більш мирного, справедливого та процвітаючого світу.

Європейська модель інформаційного суспільства відрізняється стратегією європейської інтеграції, поняттям «об'єднаної Європи», пошуками рівноваги між контролем держави і стихією ринку, динамічним поєднанням державних інтересів і прагнень приватного та корпоративного бізнесу. Характерними рисами європейської моделі виступають варіативність і політична спрямованість програм побудови інформаційного суспільства для різних країн, зумовлених новою європейською геополітикою, становленням інформаційної (інтелектуальної) економіки, різними можливостями постіндустріального розвитку. В межах європейської моделі вирізняють західноєвропейську, скандинавську, центральноєвропейську, східноєвропейську стратегії. Європейська стратегія інформаційного розвитку регіону реалізувалася у глобальних проектах Ради Європи та ЄС протягом 1994–1999 років.

Загальною проблемою становлення інформаційного суспільства в Європі стали розробки законодавчої бази для європейського кіберпростору. Стандартизація європейських програмних і телекомунікаційних технологій сприятиме їх конкурентоспроможності на інформаційному ринку. Головним чинником європейського ринку інформаційних послуг, зазначається у документах ЄС, стане вільна конкуренція, обмеження монополій, європейський вихід на світові ринки⁸.

Процеси, що відбуваються в глобальній інформаційній сфері, підтверджують висновки засновників теорії постіндустріального, інформаційного суспільства (Д. Белл, О. Тоффлер (США), Е. Масуда (Японія), Ж. Серван-Шрейбер, А. Турен (Франція), що ще у 80-ті роки минулого століття прогнозували швидкі темпи розвитку і масштаби зростання у високорозвинутих країнах індустрії інформації, на основі якої відбувається зростання впливу наддержавних економічних, політичних та ін. об'єднань. Таким чином, «наприкінці ХХ ст., всупереч стереотипам постіндустріальної романтики, з'явився привид нової глобальної ієрархії, що енергійно реалізує проект багатоярусного станового світу»⁹. Цей світ уже формує властиві йому відносини. Інформаційний компонент на сьогодні вже став обов'язковим як при «тихих» протистояннях, пов'язаних, як ми це добре пам'ятаємо, з недавнім глибоким проявом економічної кризи, так і передував, передуватиме і успішно підтримує відкриті силою протистояння, воєнні дії в різних регіонах планети.

Нерівномірність доступу до інформації, або ж явище нової глобальної ієрархії, створює передумови також і для інших, негативних проявів глобалізації. Зворотною стороною світового розподілу праці стало стрімке наростання екологічних проблем в регіонах, що стають справжніми придатками господарювання, в районах із концентрацією підприємств з так званим «шкідливим виробництвом», де крупні, насамперед транснаціональні компанії, здобувають додаткові прибутки за рахунок економії коштів на нейтралізації шкідливих відходів виробництва та відновлення загубленої природи.

Негативний аспект глобалізації в інформаційній сфері пов'язаний із зростаючими можливостями використання інформаційної бази суспільства масштабними інформаційними структурами (ТНК) фіксує О. Г. Білорус, повідомляючи: «Дослідження останнього десятиріччя... показали, що уряди наймогутніших країн вже втратили реальний контроль над процесами глобалізації. Більш того, з головних суб'єктів глобалізації вони перетворюються в її об'єкти. Ці країни потрапили в капкан глобалізації. З одного боку, вони глобалізатори, що ведуть насильницьку глобалізацію інших країн, а з іншого – глобалізація «глобалізує» їх самих»¹⁰.

Дослідники фіксують стрімко зростаючу тенденцію впливу на суспільство в цілому і на кожного із його членів засобів масової інформації, зростання проблеми, пов'язаної із можливостями маніпулювання інформацією. Їх побоювання викликає небезпека розриву між «інформаційною елітою» (людьми, що займаються розробкою інформаційних технологій) та людьми, які не мають ніякого, або майже жодного впливу на виготовлення інформаційного продукту. Вони сьогодні з тривогою вказують на олігархічне домінування мультимедіаімперій з їх основним продуктом – масовою культурою і руйнацію автентичних культур народів, відчуження права на комунікацію, загрозу екології культури в цілому.

Зроблені теоретиками висновки підтверджуються сьогоднішнім. Нині вони стосуються вже не технологічних здобутків частини з найбільш розвинутих країн, а формування глобальної індустрії інформації і її глобального впливу на загальні й національні трансформаційні процеси. «Інформація проникає в усі ніші й щільно глобального суспільства ефтивніше й інтенсивніше, ніж інші товари-ресурси. Для неї вже практично не існують кордони та інші бар'єри».

Це, безсумнівно, ускладнює постановку завдань у сфері загальнодержавної інформаційної безпеки і є за змістом відображенням наявного в практиці сьогоднішнього на міжнародній арені переплетення інтересів все ще сильного державного імперіалізму і вже могутнього імперіалізму глобальних економічних структур.

Зростаюче значення прояву діалектичної єдності інтересів розвитку загальносуспільних інформаційних

ресурсів як спільної загальноцивілізаційної основи та інформаційного виробництва в інтересах розвитку кожної із держав, націй стає також однією із найважливіших характерних особливостей життєздатності останніх. На даному етапі набуває особливого значення специфіка прояву структуризації цієї інформаційної основи. Відповідно до масштабів завдань, що розв'язуються нині суспільством, її інформаційні ресурси діляться на загальноцивілізаційні, загальнодержавні, національні та ресурси інших соціальних структур нового суспільства¹¹.

Активізація глобальних процесів у сфері економіки обумовила підвищення впливу на міжнародному рівні аналогічних процесів у всіх інших сферах суспільного життя. При цьому набувають чіткості вимоги до різних рівнів інформаційної безпеки відповідно до захисту загальноцивілізаційних інтересів розвитку, державних, національних та інтересів окремих соціальних структур внутрішньосуспільного значення. Відповідно, загальноцивілізаційні інформаційні ресурси є інформаційною основою глобального інформаційного простору – явища, що стало визначальною характерною особливістю і рушійною силою сучасної глобалізації. Розвиваючись на даній основі, цей простір стає складною системою циркуляції інформації, що становить спільне надбання людства, нових суспільно значимих ресурсів глобального значення, інформації, виділеної державами, націями, ТНК та ін. крупними виробниками інформаційних продуктів для інформаційних обмінів та інших інформаційних впливів на сучасну систему об'єктів інформування, мережу соціальних інформаційних комунікацій, устаткування з їх підтримки та засобів їх нейтралізації. Глобальний інформаційний простір – це плацдарм інформаційних обмінів і водночас джерело глобальних інформаційних загроз.

Такі загрози, відображаючи багатоаспектну сферу людської діяльності, формують відповідну систему чинників впливу на всю соціальну структуру людства. У системі цих загроз на сьогодні найбільш суттєвими є ті, що призначені цілям підпорядкування інтересів націй та держав інтересам транснаціональних компаній, міжнародним терористичним угрупованням та іншим проблемно-орієнтованим наддержавним об'єднанням з глобальними амбіціями. Іншою помітною вже сьогодні складовою цих загроз є загроза національно-культурної уніфікації, з допомогою якої нейтралізується національна, професійна чи інша своєрідність розвитку, самоідентифікації, на базі цієї нейтралізації ліквідується можливий опір досягненню певних тактичних цілей глобалізаторів і завдається шкоди загальносуспільному розвитку в цілому.

Відповідно до системи традиційних об'єктів враження, з точки зору нації чи держави, складовими частинами глобальної безпеки є: національна, економічна, політична, інформаційна, технічна, фізична, соціальна, військова, екологічна, ресурсна, продовольча, енергетична, фінансово-грошова, цінова, демографічна, пожежна, медична, психологічна, психічна, кримінальна безпеки¹².

Таким чином, у сфері сучасної інформаційної безпеки формується відповідна ієрархія завдань. При цьому на рівні загальнодержавному безпекові інтереси мають узгоджуватись із тими, що відповідають інтересам міжнародного розвитку, і враховувати підпорядковані інтереси системи власних соціальних структур. Сучасна інформаційна безпека під впливом посилення глобальних впливів все більшою мірою пов'язується з організацією збереження в національних інтересах продуктів і технологій конкретної економічної значимості, із захистом нової суспільно значимої інформації наукового рівня організації, як інформації найвищого рівня якості, що акумулює в собі інтелектуальне освоєння нових фактів та процесів суспільного життя, необхідних для суспільного розвитку.

При цьому можливості необмеженого, неконтрольованого, протиправного впливу, несанкціонований доступ та інше гостро поставили перед суспільством саме проблеми інформаційної безпеки. Інформаційна безпека повинна здійснюватися комплексно та систематично з використанням повного набору засобів (організаційних, технічних, апаратно-програмних та ін.), щоб запобігти інформаційному тиску та в цілому будь-якій іншій загрози.

Зазначені вище два основних напрями безпекової діяльності поряд з орієнтованими на збереження інших тією чи тією мірою використовуваних суспільством інформаційних ресурсів, як приміром навчальних, розважальних та ін., мають реалізовуватись в усіх сферах життя суспільства. Адже «сучасна державна стратегія формування єдиного гуманітарного простору повинна базуватися на забезпеченні суверенності українського культурно-інформаційного поля та формуванні загальнонаціональної громадянської ідентичності»¹³.

Першочергова актуалізація саме таких напрямів безпекової діяльності обумовлюється різким посиленням протягом останніх десятиріч глобальних процесів і насамперед – активізацією впливу глобального інформаційного простору на всі без винятку регіони світу і види людської діяльності. При розвитку динаміки інформаційних процесів у сучасному світі, швидко зростаючих обсягах інформаційних ресурсів як у глобальному інформаційному просторі, так і в просторі вітчизняному, контрольованому державою, завдання організації інформаційної безпеки не обмежуються лише захистом наявних інформаційних ресурсів. У швидкоплинному процесі суспільного розвитку навіть надійне збереження наявних ресурсів, навіть найбільш значимих на сьогодні, без їх оновлення, у часовому вимірі буде все більш негативно позначатися на розвитку суспільства, тобто ставати негативним фактором його інформаційного забезпечення. І тому завдання організації сучасної інформаційної безпеки мають включати в себе показники ефективності: забезпечувати не лише охорону вітчизняних інформаційних ресурсів від негативних впливів, а й сприяти їх розвитку і використанню.

¹ Милитарев В. Ю. Информационная культура эпохи НТР / В. Ю. Милитарев, И. М. Яглом // Информатика и культура: сб. науч. тр. – Новосибирск, 1990. – С. 96.

² *Белорус О. Г.* Глобальные трансформации и стратеги развития / О. Г. Белорус, Д. Г. Лукьяненко, О. М. Гончаренко, Ю. М. Мацейко, В. А. Зленко; ред.: О. Г. Белорус; НАН Украины. Ин-т мир. экономики и междунар. отношений. – К., 2000. – 422 с.

³ *Горовий В. М.* Особливості розвитку соціальних інформаційних баз сучасного українського суспільства: Моногр. / В. М. Горовий; ред.: О. С. Онищенко; НАН України. Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К. : НБУВ, 2005. – С. 62–63.

⁴ *Смола Л. Є.* Детермінанти політичного процесу сучасності: теоретико-методологічний аналіз в інформаційно-психологічному вимірі: моногр. / Л. Є. Смола. – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. – С. 371.

⁵ *Мартин Г.* Западная глобализация: Атака на процветание и демократию / Ганс-Петер Мартин, Харальд Шуманн. – М. : Альпина, 2001. – С. 170.

⁶ *Doremus Paul. N.* The Myth of the Global Corporation / Paul. N. Doremus [and oth]. – N.Y., 1997.

⁷ *Бжезинский З.* Великая шахматная доска [Текст]; Господство Америки и его геостратегические императивы / З. Бжезинский ; пер. с англ. О. Ю. Уральская. – М. : Международные отношения, 1999. – 256 с.

⁸ *Кісілевич-Чорнойван О. М.* Міжнародне інформаційне право / О. М. Кісілевич-Чорнойван. – К. : Вид. дім «Персонал», 2011. – С. 39–43.

⁹ *Некlessа О.* I ORDO QUARDO – четвертий порядок: пришестя постсучасного світу // Глобалізація. Регіоналізація. Регіональна політика / укл. Кононов І. Ф. (наук. ред.), Бородачов В. П., Топольський Д. М. – Луганськ : Ольма-матер-Знання, 2002. – С. 40.

¹⁰ *Білорус О. Г.* Економічна система глобалізму / О. Г. Білорус. – К. : КНЕУ, 2003. – С. 25.

¹¹ Інформаційна складова соціокультурної трансформації українського суспільства : моногр. / [О. С. Онищенко та ін. ; бібліогр. ред. І. П. Антоненко] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2012. – С. 5–35.

¹² *Новий курс: реформи в Україні. 2010–2015.* Національна доповідь / за заг. ред. В. М. Гейця [та ін.]. – К. : НВЦ НБУВ, 2010. – С. 69.

¹³ Там само.

Резюме

Довгань О. Д. Глобалізаційні процеси в інформаційній сфері та їх вплив на інформаційну безпеку.

У статті розглядаються особливості сучасних глобалізаційних тенденцій в інформаційній сфері та її вплив на інформаційну безпеку. Актуалізація інформаційної безпеки обумовлюється різким посиленням протягом останніх десятиріч глобальних процесів і насамперед – зростанням впливу глобального інформаційного простору на всі без винятку регіони світу і види людської діяльності.

Ключові слова: міжнародна політика, інформаційна безпека, інформаційні ресурси, інформаційний простір.

Резюме

Довгань А. Д. Глобализационные процессы в информационной сфере и их влияние на информационную безопасность.

В статье рассматриваются особенности современных глобализационных тенденций в информационной сфере и ее влияние на информационную безопасность. Актуализация информационной безопасности обуславливается резким усилением в течение последних десятилетий глобальных процессов и в первую очередь – возросшим влиянием глобального информационного пространства на все без исключения регионы мира и виды человеческой деятельности.

Ключевые слова: международная политика, информационная безопасность, информационные ресурсы, информационное пространство.

Summary

Dovgan A. Globalization processes in an informative sphere but their influence is on informative safety.

The article considers the features of modern trends on globalization processes in the information sphere and its influence on the information security. The actualization of information security is driven by a sharp increasing of global processes in the last decades and above all – the intensification of the impact of the global information space on all regions of the world and human activities.

Key words: international policy, information security, information space.